Було це давно. Повелителька всієї рослинності Флора тоді розселяла квіти по тих місцях, де їм належало рости і милувати зір і людини, і пташки, і звіра. І випало так, що в одному лісі опинилися поруч жовтець повзучий і лунарія.

Лунарія в ті часи була звичайною собі рослиною, нічим особливим серед іншого зела не виділялася.

Та ось настала пора цвітіння. Жовтець, який примостився в низинці, де грунт щедріший на вологу, засвітив жовті п’ятипелюсткові квіточки. Проте його цвітіння мало хто помічав. А от фіолетові квіти лунарії привертали увагу багатьох. Бо хоч удалися не дуже показні на вигляд, зате мали тонкий приємний запах.

Жовтець дивився на сусідку і таїв чорну заздрість. Ця заздрість отруювала гіркотою його дні, всі думки зводила до однієї: як зробити, щоб і його квітки зупиняли перехожих?

І надумав.

— Сусідко, — каже вкрадливо до лунарії, — вчора сосни шепталися, ніби зима вже йде.

— Ти що?! — вжахнулася та.

— Сосни високі, їм далеко видно…

Лунарія мерщій поспішила скинути цвіт. Бо ж хотіла, щоб до приходу зимових холодів устигло дозріти насіння. Не мала й гадки про недобру задумку свого сусіда.

А жовтцеві тільки цього й треба. Продовжує цвісти собі, як нічого не бувало, усміхається злорадно. Пишатися почав. Як же, тепер, коли поруч немає сусідчиних запашних фіолетових вогників, то вже й на його квіти ні-ні та й поглянуть.

Минули дні. Зрозуміла лунарія, що її одурили, та назад цвіту не повернеш. Тож понурилася і тамує образу — боїться, що інші рослини провідають про це та ще на сміх піднімуть.

Аж то якось пролітає Флора над лісом, дивиться — що це за неподобство? Жовтець собі цвіте-процвітає, а в лунарії уже на стеблі стручки з насінням стримлять.

Спустилася Флора на землю, доскіпується, як воно так сталося. Лунарія потупилася і мовчить — соромно признаватися, що так поплатилася за свою довірливість. А жовтець з переляку перед повелителькою зробився ще жовтішим, схилився додолу та й признався в усьому.

Розсердилася повелителька на жовтця за його підступність.

— Будеш, — каже, — вік вікувати нікому не потрібною рослиною. Тепер тебе ніколи ні худоба не зщипне, ні людина не зірве на букет. А лунарії дарую другу красу, і буде та краса віднині при ній на віки вічні.

І тільки проказала ті слова, як у лунарії дозріли і осипалися насінинки, а перетинки стручків сріблясто заясніли. Непримітна досі рослина ніби враз переродилася, ожила в повій, оригінальній красі — куди показнішій за сам цвіт!

Відтоді і прикрашає наші ліси цибата трав’яниста рослина з поетичною назвою: лунарія оживаюча.

Правда, ботаніки точно знають, що назву цій рослині дав славнозвісний Карл Лінней. І чому саме таку назву теж точно знають: лунарія — від латинського слова "луна", тобто "місяць" (місяцеподібну форму мають плоди рослини); оживаюча — тут і пояснювати не потрібно, досить кинути погляд на рослину. Завдяки сріблястим прикрасам вона перетворюється враз із попелюшки у казкову красуню-принцесу.

До пізньої осені лунарія радує зір перехожих, виблискуючи продовгуватими талерами на сонці. І… розплачується талерами з кожним, кому приглянеться: букети лунарії прикрашають узимку не одну квартиру.

А що ж жовтець? Будете колись у вологому лісі, особливо у вільшняку чи десь на краю болітця, подивіться довкруг — на вас обов’язково прозиркнуть жовтенькі п’ятипелюсткові квіточки. Це він і є, жовтець повзучий. Ви його знаєте, бо стрічали безліч разів. Якщо пильніше придивилися, то квітки цього жовтцю нічим не поступаються квіткам багатьох інших його різнобарвних сусідів. Однак я ніколи не помічав, щоб хтось похоплювався нарвати їх для букета.

Інша справа лунарія!

…Недавно знайомий ботанік запрошував поїхати з ним в експедицію в природні ялинові ліси, що на півдні Ровенщини. Таки треба було поїхати. Але якось так склалося, що і на роботі — справи, і вдома — справи, та ще й бував я в тих лісах не раз… Словом, не поїхав. А оце йду з роботи додому — він мені назустріч. Задоволено-зверхня усмішка так і сяє на обличчі.

— Багато ти, чоловіче, втратив, що не приїхав, — мовить. — А ми там саму її знайшли!

— Кого це — її? — від цікавості витягуюся в струнку.

— Розумієш, приходять перед обідом обидва мої помічники, мнуться. "Ось, — кажуть, — якісь горохи знайшли. Не доберемо, що воно". І простягають гілочку зі сплющеними довгастими стручечками… Не вірю своїм очам: лунарія! Та сама, що досі мені стрічалася тільки в гербаріях…

Мені і радісно (така знахідка!), і досадливо (таки можна було поїхати, можна було!). Кисла міна в мене на обличчі, мабуть, проступила так явно, що ботанік враз перемінив тон.

— Ну, не розстроюйся, — почав утішати. — Зате зараз ти маєш змогу без блукань дістатися до лунарії за якихось три години. Я тобі намалюю туди точний маршрут. Там її не кущ, а цілі зарості. Стручки отак гронами, гронами…

Додому йду звичною тихою вуличкою. Попід будиночками — квітники, квітники. В одному з них росте окультурена лунарія оживаюча. Якраз настає пора її другої краси — зусібіч срібними талерами прикрашається.

Але цього разу не зупиняюся біля квітника, навіть не сповільнюю кроків. Бо думкою вже біля тієї, лісової, до якої завтра поїду на побачення.